

**Handläggare**  
Elisabet Wannberg  
Telefon: 08-508 315 61**Till**  
Kulturnämnden  
2014-03-20  
Nr 10

## **Remissvar angående samråd om förslag till detaljplan för studentbostäder vid Teknikringen, del av Norra Djurgården 1:1 och 1:49 i stadsdelen Norra Djurgården**

### **Förslag till beslut**

I huvudsak tillstyrka föreslagen detaljplan med de ändringar och omarbetningar som föreslås i detta tjänsteutlåtande samt att omedelbart justera paragrafen.

### **Sammanfattning**

Planförslaget innebär i huvudsak byggrätter för 260 studentlägenheter i tre punkthus 6-8 våningar höga samt i två lameller nedanför Röda korsets sjukhus i 6 resp. 10 våningar. Alfvénlaboratoriet byggs till med institutionslokaler med ca 4750 kvm. Förvaltningen anser att det södra av de föreslagna punkthusen är helt olämpligt och bör utgå. Bebyggelsen nedanför Röda Korsets sjukhus gör alltför stort intrång i naturmarken och påverkar upplevelsen sjukhusets kulturhistoriska värde och dominans på berget negativt varför förslaget bör omarbetas i denna del. Förvaltningen har ingen erinran mot tillbyggnaden till Alfvénlaboratoriet men anser att det vore positivt om gården fortsättningsvis kunde förbli öppen.

Berit Svedberg  
KulturdirektörAnn-Charlotte Backlund  
stadsantikvarie

### **Underlag för beslut**

Planbeskrivning, plankarta och andra samrådshandlingar samt Landskaps- och kulturmiljöanalys av KTH Campus och dess omgivning 2013-11-22. Hela ärendet kan ses på

[www.stockholm.se/detaljplaner](http://www.stockholm.se/detaljplaner) samt  
[www.stockholm.se/kthstudentbostader](http://www.stockholm.se/kthstudentbostader).

## UTLÅTANDE

### Remissen

Stadsbyggnadskontoret har remitterat föreslagen detaljplan till stadsmuseet för svar senast 4 mars. Remisstiden har förlängts i väntan på kulturnämndens ställningstagande. Omedelbar justering

### Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stadsmuseets kulturmiljöenhet.

### Bakgrund och syfte

Stadsbyggnadsnämnden tog den 18 april 2013 ställning till startpromemoria för fyra planer för nya studentbostäder samt institutionsbyggnader på KTH Campus och beslutade om inriktningen för det fortsatta arbetet. Stadsbyggnadskontoret har arbetat vidare med tre detaljplaneförslag som sammantaget medger cirka 630 studentlägenheter samt nya institutionslokaler om sammanlagt cirka 13250 kvm BTA.

### Detaljplaneförslaget

Detaljplaneförslaget för Teknikringen innebär byggrätter som möjliggör att uppföra fem nya studentbostadshus med sammanlagt 260 studentlägenheter samt en komplettering av befintlig institutionsbebyggelse med 4750 kvm BTA.

Planområdet består i huvudsak av två delar. Den västra delen innehåller studentbostadshus i form av två lamellhus i sex respektive tio våningar placerade i slutningen upp mot Röda korsets sjukhus. Byggnaderna sluts med mindre paviljonger och murar så att en innergård bildas. Vidare föreslås en tillbyggnad till Operahögskolan/Alfvénlaboratoriet med sju våningar, den översta indragen. Den östra delen innehåller studentbostäder i tre punkthus åtta och sex våningar höga. Den befintliga bebyggelsen inom planområdet som har ett särskilt kulturhistoriskt värde (grönmarkerad på klassificeringskartan) får skyddsbestämmelser, q, som skyddar mot rivning och förvanskning.

### Förvaltningens synpunkter

KTH är ett område med stora kulturhistoriska värden. Området är en del av Institutionsbältet som utgör ett kärnvärde inom riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården och gränsar till Nationalstadsparken. Tekniska högskolans äldre delar är också byggnadsminne. Stora delar av den övriga bebyggelsen

har ett särskilt kulturhistoriskt värde (grönmarkerad på klassificeringskartan).

KTH campus är beläget i ett kuperat landskap på Norra Djurgården med markanta förkastningsbranter i öster och väster. Tekniska högskolan började uppföras 1912 efter en allmän arkitekttävling som vanns av Erik Lallerstedt. Både i programskrivningen och i jurymotiveringen lyftes terränganpassningen och respekten för djurgårdsnaturen fram. De första byggnaderna placerades med utgångspunkt i topografin, nära Vallhallavägen och bildade tre gårdsrum. Området byggdes stegvis ut efter samma principer. Bebyggelsen kom att formeras kring Röda korsets sjukhem som hade uppförts 1927 med kunglig dispositionsrätt, centralt på en höjd i området. Arkitekten Carl Westman ritade byggnaden som fick en kraftfull gestaltning influerad av amerikansk arkitektur. Sjukhusparken utformades av Ester Claesson landets första kvinnliga trädgårdsarkitekt. Utbyggnaden av KTH har succesivt fortsatt med respekt för naturen och topografin. I områdets västra del är planmönstret mer slumpmässigt. Vegetationen inom området är varierad och består av sparad och kompletteringsplanterad naturmarksvegetation, formella trädgårdsanläggningar och intima mindre trädgårdar och uteplatser, många formade av namnkunniga arkitekter och landskapsarkitekter. Naturmarken och beståndet av träd har en visuell sammanlänkande funktion i campusområdets fritt placerade bebyggelse.

Kulturförvaltningen ser möjligheter till förtätning i området. Förvaltningen anser dock att förslaget bör omarbetas på en del punkter. Punkthus som lämplig hustyp kan ifrågasättas inom planområdet då hustypen inte har någon hävd på platsen och bryter det befintliga planmönstret. Placeringen av punkthuset i områdets södra del anser förvaltningen helt olämplig. Det inkräktar på det fina och intima parkrum som utgör förplatsen till de befintliga bostäderna i området. Det de två övriga platserna för nybyggnaderna kan möjligen bebyggas men en annan byggnadstyp bör övervägas.

Tillbyggnaden till Alfvénlaboratoriet bör anpassas så att en öppning in på den befintliga gården kan behållas och traditionen med öppna gårdar inom området kan fullföljas.

Bostadshuset på parkeringsplatsen och i slutningen upp mot Röda korset tränger sig alltför kraftigt på Röda korsets imposanta byggnad och trädgård. Höjden med hällar och naturmark är en

del av djurgårdsnaturen som är karakteristiskt för området och som ger Röda korsets sjukhus välbehövligt utrymme. Den planerade bebyggelsen, särskilt den höga lamellen i tio våningar närmast sjukhuset bör omstuderas så att en större del av naturmarken närmast sjukhuset frigörs. Så som planförslaget illustreras kommer sjukhuset att skymmas från Teknikringen. Förvaltningen har ingen erinran mot att parkeringsplatsen och nedre delen av höjden, närmast Alfvénlaboratoriet bebyggs.



*Flygbild över området, sett norrifrån.*



*Vy norrifrån, nya byggnader markerade i färg. Bild: 2BK arkitekter.*



*Hus 2 och 3, vy från parken vid Teknikringens sväng. Bild: Archus.*



*Vy från Teknikringen. Bild: Utopia.*



*Illustration av tillbyggnaden till Operahögskolan/Alfvénlaboratoriet, norra fasaden, vy från Teknikringen. Bild: 2BK.*

**Bilaga:**  
Plankarta